

04 iulie 2012

Dj 2 Nr. 304

A V I Z

la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Codului penal
nr. 985-XV din 18.04.2002

(nr. 1246 din 08.06.2012)

Direcția juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu, conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele considerente.

I. Observații generale

Proiectul legii menționate a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către mai mulți deputați, în corespundere cu art.73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Scopul proiectului de lege, potrivit notei informative, este reducerea gradului de coruptibilitate în domeniul administrării sportului și a obținerii profiturilor ilegale.

Proiectul propune de completat Codul penal al Republicii Moldova 985-XV din 18.04.2002 cu un nou capitol XIX "fraude în domeniul sportului" care va conține trei articole noi.

Astfel, art. 394 propus de proiect pentru completarea Codului, va sancționa fraudarea meciurilor, obținerea scorurilor prestabilite în cadrul competițiilor sportive de performanță, de către antrenori, manageri, directori executivi, proprietari ai organizațiilor sportive, fondatori, persoane care gestionează cluburile sportive, sportivii participanți la competiții, responsabili din cadrul federațiilor de profil, arbitri, în scopul obținerii unui beneficiu material, servicii, avantaje pentru sine sau pentru altul.

După expresia "fraudarea meciurilor" considerăm că e necesar de introdus cuvântul "adică", deoarece în continuare dispoziția articolului nu face altceva decât să explice sensul cuvântului "fraudare".

Cuvintele "meciurilor" și "scorurilor" urmează de revăzut, deoarece acestea pot fi atribuite doar la anumite categorii de sport cum ar fi fotbal, baschetbal sau altele cu participarea echipelor. Prin urmare, dacă se urmărește protejarea sportului în general, cuvintele indicate urmează de modificat.

În continuare dispoziția art. 394 indică cercul de subiecți ai acestei componente de infracțiuni, însă credem că la fraudarea rezultatului în sport pot participa și persoane din afara participanților, sau celor care au atribuție nemijlocită la sport, dar

care este cointerestat în rezultatul competiției sportive, astfel, cercul de persoane indicate în dispoziția art. 394 de asemenea urmează să fie revăzut, sau aceste persoane urmează să fie calificați ca subiecți ai altor componente de infracțiune.

Avînd în vedere că, la fraudarea rezultatelor sportive pot participa nu doar persoanele care au funcții de conducere în sport, respectiv și la sancțiunea propusă în art. 394 din proiect, urmează să fie revăzută expresia "cu privarea dreptului de-a conduce organizații sportive pe un termen de pînă la 5 ani".

De asemenea nu este clar care sunt acele acțiuni sau inacțiuni ce se includ în fapta de „fraudare a meciurilor” sau „obținere a scorurilor prestabilite”. În forma propusă, calificarea unei fapte conform art. 394 „Fraudarea meciurilor” se va lăsa la discreția organului de urmărire penală, procurorului sau judecătorului, care va considera o acțiune sau inacțiune ca fiind sau nu o faptă de „fraudare a meciului” sau de „obținere a scorului prestabilit”.

Proiectul propune de asemenea, introducerea în Cod a art. 395 traficul de influență în sport, care va sancționa primirea sau extorcarea de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, bunuri sau avantaje, personal sau prin mijlocitor, pentru sine sau pentru o altă persoană, săvîrșite intenționat de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra brigăzii de arbitri, antrenorilor, managerilor, directorilor executivi, proprietari ai organizațiilor sportive, fondatorilor, persoanelor care gestionează organizații sportive, sportivilor participanți la competiții, responsabililor din cadrul federațiilor de profil în scopul de a-l face să îndeplinească ori să nu îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile lui, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvîrșite.

Considerăm că, prevederea art. 395 propusă de proiect nu are sens, deoarece se încearcă a sancționa promisiunea de a "frauda un rezultat al unei competiții sportive", care ar fi fost sancționată de art. 394, propus de proiect, dacă cercul de subiecți ai infracțiunii ar fi mai larg, după cum am indicat mai sus. O altă diferență este că, în cazul art. 395 nu este necesară survenirea consecinței criminale, ci pentru a fi comisă infracțiunea e destulă doar promisiunea de a frauda un rezultat al unei competiții sportive.

Din analiza acestor două articole reiese că, pentru fiecare participant într-o afacere criminală de fraudare a sportului se propun pentru incriminare articole diferite, atunci cînd toți aceștia ar face parte dintr-o schemă unică și considerăm că, toți complicii ar putea fi sancționați de același articol al Codului penal.

În varianta propusă de proiect, art. 395 ce sancționează "traficul de influență în sport", creează impresia că se sancționează o infracțiune de corupție, care în mod normal, ar trebui să fie prevăzută în capitolul XV din Codul penal, care prevede "Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică", sau în capitolul XVI "Infracțiuni de corupție în sectorul privat". Prin urmare autorii trebuie să revadă acest articol.

Tot la art. 395 propus de proiect, sancțiunea alin. (2) prevede o amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale, iar alin. (3) care în mod normal

prevede formele mai grave ale aceleiași infracțiuni, dispune o amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale, ceea ce este incorect din punct de vedere tehnico-legislativ.

Art. 396 din proiect propune de sancționat organizarea ilegală a pariurilor sportive. Altfel spus, acest articol va sancționa obținerea de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, bunuri sau avantaje, personal sau prin mijlocitor, pentru sine sau pentru o altă persoană, a veniturilor prin organizarea ilegală a pariurilor sportive cu implicarea antrenorilor, managerilor, directorilor executivi, proprietarilor de organizații sportive, fondatorilor, persoanelor care gestionează organizații sportive, sportivii participanți la competiții, responsabililor din cadrul federațiilor de profil, brigăzii de arbitri.

Din dispoziția articolului nu este clar în ce constă fapta de „organizare ilegală a pariurilor”, care sunt acțiunile sau inacțiunile ce se includ în această noțiune. Articolul 9 din Legea 285-XIV din 18.02.99 cu privire la jocurile de noroc, prevede condițiile speciale pentru eliberarea licenței pentru desfășurarea activității în domeniul jocurilor de noroc. La art. 44 și 46 sunt menționate documentele ce urmează a fi prezentate la Camera de Licențiere pentru eliberarea licenței pentru desfășurarea pariurilor. Prin urmare, nerespectarea acestor condiții atrage după sine răspunderea penală conform art. 241 din Codul penal (practicarea ilegală a activității de întreprinzător), sau după caz conform art. art. 263 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 (desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător). Organizarea ilegală a pariurilor sportive de asemenea va fi urmărită, potrivit articolelor menționate din legile sus indicate.

În același timp, implicarea antrenorilor, managerilor, directorilor executivi, proprietarilor de organizații sportive, fondatorilor, persoanelor care gestionează organizații sportive, sportivii participanți la competiții, responsabililor din cadrul federațiilor de profil, brigăzii de arbitri în activitatea de organizare ilegală a pariurilor sportive, nu este altceva decât încercarea de fraudare în sport, propusă de proiect pentru sancționare conform art. 394.

Un lucru important care necesită a fi luat în considerație de către autorii proiectului, este faptul că, orice sportiv participă la competiție din propria voință și succesul său depinde atât de către capacitățile sale fizice și intelectuale, cât și de voința sa. Prin urmare, el nu poate fi obligat să câștige competiția și faptul că el a pierdut competiția din propria dorință, sau din cauza capacităților sale mai slabe, pentru organul de urmărire penală nu este posibil de demonstrat și nici nu este necesar, deoarece sportul este în primul rînd o manifestare a voinței și a capacităților personale.

Actual, este firesc ca orice sportiv, sau organizație sportivă, sau conducător al uneia asemenea organizații, să capete venit material din activitatea pe care o îndeplinește, iar faptul că el intenționat cedează competiția pentru obținerea venitului mărit, nu prezintă o intenție criminală îndreptată împotriva societății, ci un scop simplu de profit. Considerăm că e necesar ca federațiile respective pot stabili anumite

reguli de petrecere a competițiilor respective, nerespectarea cărora poate fi sancționată de aceeași federație în limitele legislației civile.

Atenționăm că în Parlament au parvenit proiectele de legi 556 din 21.03.2012, nr. 892 din 03.05.2012, nr. 1354 din 18.06.2012, care de asemenea propun modificarea Codului penal. Art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 prevede că, dacă sînt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Considerăm că, proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție obligatorii, conform art. 22 alin. (3) al Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

De asemenea, proiectul urmează să fie avizat de către Guvern, conform cerințelor art. 58 din Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, în același timp urmează să fie avizat și consultat public conform cerințelor art. 21 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

II. Obiecții de ordin tehnico-legislativ.

În titlul proiectului de lege și la Art. I se face referire la modificarea și completarea Codului penal. Potrivit art. 34 alin. (2) și (3) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, modificarea intervine pentru a schimba unele soluții din actul legislativ prin altele iar completarea, pentru a introduce soluții noi în problema reglementată de actul legislativ. Prezentul proiect de lege prevede doar completarea Codului penal cu un capitol nou XIX „Fraude în domeniul sportului”, fără a modifica careva prevederi existente. Astfel, titlul proiectului urmează să fie reformulat în ”Lege pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Art. I al proiectului urmează să se înceapă cu următoarea expresie ”Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:”.

Proiectul urmează a fi redactat din punct de vedere gramatical.

Asupra oportunității adoptării acestui proiect de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședința plenară.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**